

მუშათა და გლეხთა მთავრობის

კანონთა და განკარგულებათა კრებული

სახალხო კომისართა საბჭოს და ეკონომიური საბჭოს
საქმეთა მმართველობის განოცემა

1934 წ. აპრილის 22.

№ 22

ტვილისი

შ ი ნ ა ა რ ს ი

მიწა, ტყე, წყალი. სოფლის მეურნეობა

190. 1934 წელს საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე წყლის გამოსაღების ჩატარების შეხებ.

მიწა, ტყე, წყალი. სოფლის მეურნეობა

190. დადგენილება ს.კ.ს.

1934 წელს საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე წყლის გამოსაღების ჩატარების შეხებ.

„1934 წლისთვის წყლის გამოსაღების შესახებ“ გამოცემული სსრ კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1934 წლის ივნისის 17-ის დადგენილებისა (სსრკ კან. კრ. 1934 წ. № 33, მუხ. 252) და ამ დადგენილების განსავითარებლად გამოცემული ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1934 წ. ივლისის 4-ის დადგენილების (ოქმი № 13, § 96) შესაბამისად, საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

I. ზოგადი დებულებანი.

1. წყლის გამოსაღები შემოღებულია საქართველოს სსრ წყლის ქსელის და საქართველოს სსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის წყალსამეურნეო სამმართველოს ადმინისტრირებაში მყოფ წყალსამეურნეო დაწესებულებათა ქვედა აპარატის შენახვისათვის საჭირო ხარჯების დასაფარავად.

2. წყლის გამოსაღებით შემოსული თანხებიდან გაწეულ უნდა იქნეს წყლის ქსელის ექსპლოატაციასთან დაკავშირებული შემდეგი ხარჯები:

ა) წყალსამეურნეო გამართულობათა და ნაგებობათა მიმდინარე რემონტი და აგრეთვე ამ სამუშაოთა შესრულებასთან დაკავშირებული პროექტირება;

- ბ) არსებულ წყლის სისტემათა საექსპლოატაციო დარგის ორგანიზაციის წარმომადგენლებთან, სასაწყობო და სხვა სადგომების შენახვა და რემონტი;
- გ) არსებულ წყლის სისტემათათვის მომსახურების გამწვევი სატელეფონო კავშირგაბმულობის შენახვა და რემონტი;
- დ) საექსპლოატაციო ჰიდრომეტრია და მიმდინარე სტატისტიკა;
- ე) საერთო სარგებლობის არხების გასწვრივ ხე-ნარგავთა დაცვა;
- ვ) რწყვის პერიოდში წყლის განაწილების მაწესრიგებისათვის საჭირო სამუშაოები;
- ზ) წყლის სისტემების ექსპლოატაციის გამგებელ ქვედა დაწესებულებათა, მათ შორის—სარაიონოთა, საექსპლოატაციო შტატის შენახვა.

შენიშვნა. მთლად საირიგაციო სისტემაზე წარმოებული ახალი დიდი და წვრილი მშენებლობის ხარჯები წყლის გამოსაღებით არ იფარება.

8. საგადასახადო წელიწადი წყლის გამოსაღებისათვის დაწესებულია 1934 წლის იანვრის 1-დან დეკემბრის 31-მდე.

4. წყლის გამოსაღები გადახდება ყველა იმ სახელმწიფო ორგანოს, კოლექტიურ მეურნეობას, კოოპერატიულ ორგანიზაციას და კერძო პირს, რომელიც გამოიყენებს წყალს წყალსამეურნეო სისტემიდან სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწების მორწყვისათვის და მიმოდრავებელ ძალად საწარმოში, ხოლო ქვემოთ განსაზღვრულ შემთხვევებში—აგრეთვე სამრეწველო და სატექნიკო მიზნებისათვის.

5. წყალმოსარგებლენი, წყლის გამოსაღების გადახდის გარდა, გაიწვევიან ნატურალურ წყალსამეურნეო ბეგარაზე იმ წესით და იმ საფუძველზე, რაც გათვალისწინებულია სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. აპრილის 19-ის დადგენილებით „ნატურალური წყალსამეურნეო ბეგარის შესახებ“ (საქ. სსრ კან. კრ. 1931 წ. მე-10 №-ი, მუხ. 116; 1933 წ. 25 №-ი, მუხ. 333)

II. საბჭოთა მეურნეობებისა და კოოპერატიული ორგანიზაციების დაბეგვრა.

6. წყლის გამოსაღები საბჭოთა მეურნეობისა და კოოპერატიული ორგანიზაციისათვის გამოიანგარიშება და გადაიხდებიან იმ წესით და იმ რაოდენობით, რაც დადგენილია სასოფლო-სამეურნეო კომუნისა და არტელისათვის (მუხ. მე-8 და 9).

III. კოლექტიური მეურნეობის დაბეგვრა.

7. წყლის გამოსაღები კოლექტიური მეურნეობისათვის (სასოფლო-სამეურნეო კომუნისა და არტელისა და შეერთებული ძალით მიწის დამუშავებელი ამხანაგობისათვის) გამოიანგარიშება იმ სარწყავი მიწების ფართობის მიხედვით, რაც

უჭირავს როგორც სამინდვრე კულტურებს, ისე ბაღს, ვენახს, ბოსტანს და სხვა მისთ., და წყლით მომქმედი საწარმოს შემოსავლის მიხედვით.

სარწყავი მიწების ფართობი სათვალავში მიიღება ისეთი რაოდენობით, როგორც 1934 წელს სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით დაბეგვრისათვის, სახელდობრ:

ა) საშემოდგომო და საგაზაფხულო კულტურების ნათესის ფართობი—მეურნეობისათვის დადგენილი 1933 წლის შემოდგომის და 1934 წლის გაზაფხულის გეგმების კვალობაზე;

ბ) სათიბებისა და მრავალწლიან, ნარგავთა (ბაღი, ვენახი და სხვ.) ფართობი—ფაქტიური აღრიცხვის ცნობების კვალობაზე.

აგრეთვე, წყლით მომქმედი საწარმოს შემოსავალი სათვალავში მიიღება ისეთი რაოდენობით, როგორც სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით დაბეგვრისათვის.

წ. წყლის გამოსაღები კოლექტიურ მეურნეობებს სარწყავი მიწებისათვის გადახდებთ შემდეგი განაკვეთებით მანეთობით ერთ ჰექტარ სარწყავ ნათესსა და ნარგავზე:

კულტურების სახელწოდება	კომუნა და სასოფლო-სამეურნეო არტელი.	მინის საერთო ძალით დამმუშავებელი ამაზნაგობა.
მარცვლეული, ოთხფეხი საქონლის საკვები, ფესვნარი და ნათესი ბალახი	2—50	3—60
კარტოფილი	3—25	4—60
მზეუჭვრიტა	2—00	2—80
თამბაქო	12—50	17—50
ბოსტნეული	18—00	25—00
ბაღია	14—50	20—00
სათიბი და სასილოსო ნათესი	1—10	1—50
ბაღი და სახმილეულო	20—00	43—00
ვენახი	20—00	28—00
ზამბა	2—50	3—50

9. კოლექტიური მეურნეობების წყლით მომქმედ საწარმოთ წყლის გამოსაღები გადაჰხდებთ:

ა) სასოფლო-სამეურნეო კომუნის და არტელისას—3 კაპიკის რაოდენობით დასაბეგრი შემოსავლის თვითეულ მანეთზე;

ბ) შიშის საერთო ძალით დამმუშავებელი ამხანაგობისას—4 კაპიტალის რაოდენობით დასაბეგარი შემოსავლის თვითიულ მანეთზე.

10. მთლად ან ნაწილობრივ, სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის წესების შესაბამისად, წყლის გამოსაღებისაგან განთავისუფლდება ის კოლმეურნეობანი, რომელთაც საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1934 წ. ივნისის 15-ის დადგენილებით „საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ჩატარების შესახებ“ (საქ. სსრ კან. კრ. 1934 წ. მე-16 №-ი, მუხ. 139) მინიჭებული აქვთ შეღავათები:

ა) მოსავლიანობის გადიდების მიზნით (1934 წ. ივნისის 15-ის დადგენილების მე-11 და მე-12 მუხ.);

ბ) ტექნიკური და სპეციალური კულტურების განვითარების მიზნით (13—19 მუხ.);

გ) აღრიცხვისა და ანგარიშგების გაუმჯობესების მიზნით (22 მუხ.);

დ) კოლექტიურ მეურნეობებში შემავალ შეღავათმინიჭებულ პირთა შედგენილობის მიხედვით (23 მუხ.);

ე) სტიქიურ უბედურებათა გამო (25 მუხ.).

IV. კოლმეურნეთა მეურნეობების არაგანსაზოგადოებულისა და წილის დაბეგვრა.

11. კოლექტიური მეურნეობის ის წევრი, რომელსაც აქვს სარწყავი მიწების და წყლით მომქმედი საწარმოს არაგანსაზოგადოებულის შემოსავალი, დაიბეგრება წყლის გამოსაღებით იმ განაკვეთების კვალობაზე, რაც დადგენილია სათანადო კოლექტიური მეურნეობისათვის, სახელდობრ: სასოფლო-სამეურნეო კომუნის და არტელის წევრი—ამ კომუნისა და არტელისათვის დადგენილი განაკვეთით, ხოლო, შიშის საერთო ძალით დამმუშავებელი ამხანაგობის წევრი—ამ ამხანაგობისათვის დადგენილი განაკვეთით.

12. კოლექტიური მეურნეობის წევრი, რომელიც 1934 წელს მთლად ან ნაწილობრივ განთავისუფლებულია სასოფლო-სამეურნეო გადასახადისაგან, განთავისუფლდება ამისდა შესაბამისად წყლის გამოსაღებისაგანაც.

V. ერთპიროვნული შრომითი მეურნეობების დაბეგვრა.

13. წყლის გამოსაღებს ერთპიროვნული შრომითი მეურნეობანი იხდიან სარწყავი მიწების შემოსავალზე, შემოსავლიანობის ნორმების მიხედვით, და წყლის ძალის გამოყენებით მომუშავე საწარმოთა ან სამრეწველო თუ სატექნიკო მიზნით წყლის გამოყენებულ საწარმოთა შემოსავალზე სოფლად, რაც გამოანგარიშებულია 1934 წელს სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით დაბეგვრისათვის.

14. წყლის გამოსაღებს ერთპიროვნული შრომითი მეურნეობანი იხდებიან შემდეგი განაკვეთებით:

როდესაც სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით დასაბეგრი შემოსავლის საერთო თანხა არის:	წყლის გამოსაღების დასაბეგრი შემოსავლის თვითმუშაუნეთზე გადაიხდებიან:
100 მანეთამდე	3 კაპ.
100 მანეთზე მეტი 200 მანეთამდე	5 "
200 " " 300 "	8 "
300 " " 400 "	11 "
400 " " 500 "	14 "
500 " " 600 "	17 "
600 " " 700 "	21 "
700 " " 800 "	26 "
800 " " 1,000 "	32 "
1,000 " " — "	36 "

15. ერთპიროვნული მეურნეობა—სამელიორაციო ამხანაგობის წევრი წყლის გამოსაღებს იხდის ამა დადგენილების მე-14 მუხლის წესით გამოანგარიშებული გამოსაღების თანხის 50%-ის რაოდენობით.

16. ერთპიროვნული შრომითი მეურნეობების წყლის გამოსაღებით დაბეგვრის დროს შეფარდებულ უნდა იქნეს შედეგათებით:

ა) მცირეძალოვანი მეურნეობა, რომელიც, საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1934 წ. ივნისის 15-ის დადგენილების 64 მუხ. წესისამებრ (საქ. სსრ კან. კრ. 1934 წ. მე-17 №-ი, მუხ. 139), განთავისუფლებულია 1934 წელს მთლად ან ნაწილობრივ სასოფლო-სამეურნეო გადასახადისაგან, განთავისუფლება იმავე წესით სრულიად ან ნაწილობრივ წყლის გამოსაღებისაგანაც;

ბ) წყლის გამოსაღებისაგან განთავისუფლებული ყველა ის მეურნეობა, რომლის წყლის გამოსაღების განაკვეთიც ერთ მანეთს არ აღემატება.

17. ის მეურნეობანი, რომელნიც 1934 წელს დაბეგრილ არიან სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით ერთი-ორად საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ჩატარების შესახებ გამოცემული საქართველო სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1934 წ. ივნისის 15-ის დადგენილების 63 და 98 მუხ. თანახმად (საქ. სსრ. კან. კრ. 1934 წ. მე-17 №-ი, მუხ. 139), წყლის გამოსაღებით დაიბეგრებიან აგრეთვე ერთი-ორად გადიდებული რაოდენობით, და მათ არავითარი შედეგათი ამ გამოსაღებზე არ ეძლევათ.

VI. კულაკური მეურნეობების დაბეგვრა.

18. სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით ინდივიდუალური წესისამებრ დაბეგრილი მეურნეობა (კულაკური) წყლის გამოსაღებს გადაიხდის სარწყავი მიწებისა და წყლის ძალის გამოყენებით მომუშავე ან წყლის სამრეწველო თუ

№ 22
 1934 წლის
 24 იანვარი

სატექნიკო მიზნით გამოყენებული საწარმოს შემოსავლის მიხედვით, ანგარიშებულია 1934 წელს სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით დაბეგრვისათვის.

19. ის მეურნეობანი, რომელნიც სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით ინდივიდუალური წესით იბეგრებიან, წყლის გამოსაღებს იხდიან შემდეგი განაკვეთებით:

როდესაც სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით დასაბეგრი შემოსავლის საერთო თანხა არის:	წყლის გამოსაღებით დასაბეგრი შემოსავლის თვითეულ მანეთზე გადაიხდებიან:
არა უმეტეს 500 მანეთისა	18 კაპ.
500 მანეთზე მეტი 600 მანეთამდე	24 „
600 „ „ 700 „	30 „
700 „ „ 800 „	36 „
800 „ „ 900 „	45 „
900 „ „ 1.000 „	54 „
1.000 „ „ —	60 „

20. სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით ინდივიდუალური წესისამებრ დაბეგრილ მეურნეობას წყლის გამოსაღების სფეროში არაავითარი შეღავათი არა აქვს.

21. განკულაკებული მეურნეობანი წყლის გამოსაღებს იხდიან ერთპიროვნულ შრომითი მეურნეობების თანახმად, ხოლო მათ ამ გამოსაღების სფეროში არაავითარი შეღავათი არ ეძლევათ.

VII. დაბეგვრა იმ სახელმწიფო, საზოგადოებრივი და კერძო ორგანიზაციებისა და კერძო პირებისა, რომელნიც სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით არ იბეგრებიან.

22. წყლის გამოსაღები ქალაქად და აგრეთვე იმ საწარმოთათვის, რომელნიც სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით არ იბეგრებიან, დაწესებულია შემდეგი განაკვეთებით:

- ა) სარწყავი მიწის ნაკვეთის თვითეულ კვადრატულ მეტრზე—0,2 კაპ.
- ბ) ადგილობრივი ტიპის წყალმომქმედ საწარმოსათვის (წისქვილი, სანაყავი და სხვა მისთ.) ყოველ თვალზე, ყოველ ვალცზე ან წყვილ მორგვზე,—იმის მიხედვით, წყალი იმავე არხში ვარდება, თუ სხვა არხში,—5 და 15 მან.;
- გ) საინჟინერო ტიპის წყალმომქმედ საწარმოსათვის (მექანიკური ძრავით), რომელიც წყალს იყენებს როგორც მამოძრავებელ ძალას, თვითეულ ძალაზე,—იმის მიხედვით, წყალი იმავე არხში ვარდება თუ სხვა არხში,—10 და 20 მან.;
- დ) იმ საწარმოსათვის, რომელიც წყალს სამრეწველო და სატექნიკო მიზნით იყენებს,—თვითეულ კილოლიტრზე 1,65 კაპ.

VIII წყლის გამოსაღების გადახდის ვადები.

23. სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის გადამხდელნი წყლის გამოსაღებს იხდიან სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის გადახდისათვის დაწესებულ ვადებზე.

24. ის ორგანიზაციები და პირები, რომელნიც სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით არ იბეგრებიან, წყლის გამოსაღებს იხდიან ორ ვადაზე: 50⁰/₆-ს—1924 წ. ოქტომბრის 1-თვის და 50⁰/₆-ს—დეკემბრის 1-თვის.

IX. წყლის გამოსაღების გადამხდევინებელი ორგანოები. განცხადებათა და საჩივართა შეტანის და განხილვის წესი.

25. წყლის გამოსაღების გამოანგარიშება და გადახდევინება ეკისრება:

ა) სოფლად და აგრეთვე ქალაქებში და ქალაქის ტიპის დასახლებულ ადგილას, სადაც მოსახლეობა სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით იბეგრება, — იმ ორგანოებს, რომელნიც აღნიშნულ არიან „საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე 1934 წელს სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ჩატარების შესახებ“ გამოცემული საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1934 წ. ივნისის 15-ის დადგენილების მე-VI კარში (სსრ კან. კრ. 1934 წ. მე-17 №-ი, მუხ 139);

ბ) ქალაქებში, სადაც მოსახლეობა სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით არ იბეგრება, — იმ ორგანოებს, რომელთაც დაქისრებული აქვთ მიწის რენტის გამოანგარიშება და გადახდევინება.

26. წყლის გამოსაღების გადამხდელთა განცხადებანი და საჩივრები შეიტანება და განხილდება:

ა) ამა დადგენილების 24 მუხლის „ა“ პუნქტით გათვალისწინებულ ადგილებში — იმ წესით, რაც დადგენილია სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის სფეროში განცხადებების და საჩივრების შეტანისა და განხილვისათვის;

ბ) იმავე მუხლის „ბ“ პუნქტით გათვალისწინებულ ადგილებში — იმ წესით, რაც დადგენილია მიწის რენტის სფეროში განცხადებების და საჩივრების შეტანისა და განხილვისათვის.

X. წყლის გამოსაღების გადამხდელთა პასუხისმგებლობა.

27. იმ გადამხდელთ, რომელნიც წყლის გამოსაღებს დადგენილ ვადაზე არ გადაიხდიან, შეეუარდებათ სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის მენარჩენეთათვის გათვალისწინებული ღონისძიებანი.

XI. შემოსული წყლის გამოსაღების განაწილება.

28. წყლის გამოსაღებით შემოსული თანხები ჩაირიცხება რესპუბლიკანურ სპეციალურ წყლის ფონდში და განაწილება საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ ავტონომიური რესპუბლიკებისა, ავტონომიური ოლქისა და

სარაიონო ბიუჯეტებს შორის, ფინანსთა სახალხო კომისარიატის მებრ, თვითეული რაიონის საჭიროების პროპორციულად.

ეს სახსარი უნდა მოხმარდეს მარტოოდენ ამა დადგენილების მე-2 მუხ აღნიშნულ საჭიროებას.

საქ სსრ ს.კ.ს-ოს თავმჯდომარე გ. მაგლოზლიშვილი.

საქ სსრ ს.კ.ს-ოს საქმეთა მმართველი ა. ქავთარაძე.

1934 წ. ივლისის 25.

ტფილისი.

ფახი 20 კაპ.

გავომცემელი	საქ. სსრ ს. კ. ს-ოს	1034 წ. № 43 პ/მ. რედაქტორი ე. გამრეკელი
	საქმ. მმართველობა	
ქალაქის ფორმატი	62X94 სანტი;	1/2 ბეჭდვ. ფურც.; 1 ბეჭდვ. ფურც. 48.500 სტამბ. ნიშანი
გადაეცა	სტამბას 29/VII;	ხელმოწერილია დასაბეჭდად 16/VIII; ტირაჟი 1.700
მთავლიტი ს.—№	65	საქ. სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს სტამბა შეკვ. № 1241